

Några interiörer från Mussolinis rike.

En romersk week-end.

Härmed förmedlar vi till våra läsare några bilder från Mussolinis rike, som vi fick se under en week-end i Rom. Bilderna är tagna av en italiensk fotograf, som varit i Rom under en week-end. Bilderna är tagna av en italiensk fotograf, som varit i Rom under en week-end. Bilderna är tagna av en italiensk fotograf, som varit i Rom under en week-end.

Och därmed har ordet och begreppet "week-end" med ens vunnit bråk i Italiens språk och medvetenheten. Italienerna ha så lätt att lägga sig till med bruket av främmande glossor, betydligt lättare än de ha att uttala dem. "Week-end" låter flott och kultiverat, tycker en del av dem, och koncentrerat uttryck för den gemittliga landskapsen, som Italienarna avser idka i helgdagarna. I sommar bry sig romarna inte om att "resa till landet" — de hålla week-end i stället.

Romarna av anno 1926 äro moderna människor och kunna som de flesta sådana indelas i två bestämda kategorier: motorfolk och folk utan motorfolk. Den förstnämnda gruppen har visserligen ännu på en stund inte nått samma tillstånd som i det unga Italien, men de ha redan nått en viss grad av modernitet. De ha redan nått en viss grad av modernitet. De ha redan nått en viss grad av modernitet.

Nåväl, denna motorbilsfärd till Mussolinis rike förbryllar oss i en hel del frågor. Vi ha redan sett att de flesta av de som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Vi ha redan sett att de flesta av de som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Vi ha redan sett att de flesta av de som åka i bil ha varit i Rom under en week-end.

Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end.

Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end. Den som åka i bil ha varit i Rom under en week-end.

Var i timmar, man springer från och till bordet, anställer vilka fakter och handgripa lekar över bord, bänkar och Guds gåvor, lagar själv i ordning sin sallad, övervakar i köket bönernas beredning, för att de skola bli just som man vill ha dem, och dricker under hela tiden kopplad med vin, till dess de tomma flaskorna läta röja av framför sig, så att det blir plats för användandet av den medförda kortiken eller badda med bifillarna en viloplats i någon skuggig trädgårdsvärd, medan ungdomarna, lärmande och upprymda, förtäro gesomströva de närmaste omgivningarna. Långt komma de inte, ty att de är inte Italienarnas starka sida, och de eleganta lackador, som bäras av båda genus, lämpa sig föga för dammiga makadamvägar och förresten bränner solen otäcktt. Allt så återvänder man till osterian, där pokerslätter fortsätter till dess eldflugorna börja dansa i mörket kring den av spridda lampor upplysta trädgården. — Det händer ju en del olyckor vid hemfärden från sluka utflykter, dock knappast flera än i Sverige.

Det är som sagt sällan något turistintresse, som skaffar landsbygdens exteriör stadspublik. När det inte är för det lockande vinet skall, sät ut färderna med på grund av aktsamheten om gamla, anstolta namn och förnåmna vänligheter. Det vimlar av herter, markiser, grevar och baroner i gamla Italien, glada, levnadslustiga fyrrar över lag, men dömda att under vardags och stadsliv uppträda omständligt och försiktigt. Deras italienska blod kräver att de allomhelan få släppa käcken lös. På landsbygden kända de det och göra så också. Och som det är med i den del av landet som är det och med prästerskapet. Inte för lita har den glada Filippo Neri blivit korad till Roms speciella skyddshelgon. Och det var ingen slump, som föste biskop Fuggers historiska utrop: "Est! Est Est!" vid Montefiascone's livliga drusvift. Prästerna äro ofta och gärna sedda gäster på landsbygdens vinställen. "Följ efter en präst och du skall finna ett gott vin" säga romarna.

Så långt om motorfolkscategorien. Nu några rader också om de mindre lyckliga, som fira sin helg närmare staden. Skillnaden vad miljö och tillvägagångssätt beträffar är inte stor, något som bevisar den kända tosen, att Italien är ett av Europas mest demokratiska länder — fascien till trots. Rom har nämligen ett överflöd av utvårdshus, samtliga snarare bättre än sämre rustade jämfört med landsbygdens. En del ståt, o. m. med skylten "Teatroom", vilket ord emellertid utgör en varning för alla andra än stora utsläppningar, vilka inte veta, att dessa ställen ha tagit till sin uppgift att förbättra lilla hushållens finanser genom besökarnas långt drivna besöksplaner. Infodungarna själva, som vilja äta bra och billigt, hitta vägen till små "undan", gamla trädgårdsserveringar med egna vingårdar eller med direkt import från namngivna ställen i bergen.

Rom är nämligen fattig på grönska, så fattig att den mera än någon annan storsstad gör skäl för benämningen "stenöken". Inte ens värtigheten utanför murens är mycket att tala om. Den trådlösa Campagna tar vid omedelbart där husaderna sluta, och det på vägen så sötta gräset bränns snart ned av solens strål. De många osterianerna på gränsen mellan staden och gräsmattan bilda de enda friska oaserna. Stadens utposter mot malarernas gamla rike, ha de skryddat sig mot genom planterandet av "fetteradret", eucalyptus och andra växteslag. Som en följd därav är här friskt och sval under hela somrardagen — dubbelt lockande för ökenvandranden.

Tidigt i aera söndagsmorgon komma de också dragande, papper och mamor med stora barnlockar, farmor och svärföräldrar, inackorderade släktingar och — väldigt matsäckskorgar. Ty även här för man maten med sig, mindre dock i tvivel på värdena kokkonst, än av ekonomiska skäl. Men vänta! Här alltid osterian bestå. Det blir i alla fall bifilliga så här utanför stadstullarna än innanför ty stadens införselkontroll på varan stiger nära nog till lika mycket, som denna kostar vid köp på produktionsorten. På sina håll kan man få en liter vin, rätt bra, till det låga pris av 80 a 90 centesimi pr

(Forts. & sid. 11.)

HANDEL OCH MYNT I FORNA TIDER.

Redan vid "historiens gryning" kunna vi spåra handeln och dess vägar.

På Hökerbergs förlag i Stockholm utkom nyligen andra delen av den vederhäftigt, men ändå i populär form skrivna "Huru jorden blev människans herre". Ett av dess kapitlen behandlar frågan huru den internationella handeln uppstod och förutvecklades och då det är av utomordentligt populärvetenskapligt intresse tilläta vi oss här nämna fört ett sammandrag av dessarna.

Var och när handeln — den internationella handeln — uppstod, är hart närmast omöjligt att säga. Redan tidigt hade vissa stammar specialiserat sig på en viss tillverkning och byte med andra stammar produkterna av sitt arbete mot sådana varor, som de inte själva hade i tillräckligt mängd för sina behov. Men det var än så länge ren bytshandel och man och emellan och det fanns ännu inga köpen-skaps män, som förvärfva sitt uppehälle bara på att förmedla varu-bytet. Ännu voro alla i stammen utom hövdingar och präster producerande.

Men redan vid "historiens gryning" d. v. s. så långt tillbaka som vi ha skriftligt upptecknade kunskaper om människornas öde kunna vi spåra handeln och dess vägar. Sumererna, det gamla folket i Mesopotamien, som dunkelt skymtar fram i historien långt innan babylonerna och assyrierna hade timplat upp sina världsväden, hade redan livliga förbindelser både söderut och västerut. Karavaner kommo och gingo regelbundet mellan dessa land och det stora, rika landet Indien. Och "främlingar" från landet vid havet västerut kommo stundom för att byta glaskärl och välfärdande olja mot sumerernas skinn och metallvaror.

Mesopotamiens rikedom tog gestalt i det stolta Babylon, som på Eufrats bägge stränder breddade ut sig i oanad prakt och storhet. Palatsen och husen voro byggda av tegel, vilket förklarar såväl Sumeras orberthastiga uppgång som dess lika snabba förfall. Babylon var under århundraden medelpunkten för världshandeln. Dess namn betydde "den som framgår av de bibliska skriftställarna" — höjdpunkten av omätlig rikedom och ständande prakt. Babylon var den första verkliga metropol man känner. Staden var omgiven av en väldig stads mur, och över floden ledde de otaliga broar, som hade befästa portar, så att i händelse av ofred kunde en över floden inträngande fiende bejdas.

Över broarna färdades köpmän med eller utan karavaner från alla delar av den kända världen, i öster från Persien och i söder från Egypten. I köpmännens varuslag funnos glaskärl och vävnader från Fenicien och elfenben från Afrika. Där funnos kryddor av alla slag, kanel, kummin, peppar och kassa; köpmännen hade vishusbuttor, fyllda med vete från landerna i söder, och killare med vin från österlandet. Där funnos öppna marknader, där slavar från alla världens hörn köptes eller såldes.

Till denna världens huvudstad kom främmande furstar från skilda land för att beundra dess härlighet. Åsagen av vinlet på gatorna och de många främmande tungorna målen utgjorde sannerligen en riklig ersättning för det omak, som en månads långt ritt på en guppande kamel kunde innebära.

Egyptens kultur var samtid med folkens i Eufrat-Tigris dalen. Men egypterna voro inte särskilt hägade att göra affärer. De voro mera lagda för konst och vetenskap. Visserligen bedrev de handelen på Egypten, ty det fika landet behövde en mängd kryddor, metaller och tygvaror. Men det var mest främmande köpmän som sålde och köpte. Egypterna själva saknade företagsamhet i affärer.

Den andan fanns i så mycket högre grad hos ett annat folk, nämligen fenicierna, som bodde vid Medelhavet och vars viktigaste stad var det berömda Tyrus. De kommo karavaner från landerna i norr och öster, med förändrade mattor, vädda i underbara mönster och många färger, koppar, silver och guld, cederträ och skinn. I utbyte fingo de främmande köpmännen vackra glaskärl, som fenicierna voro mästare i att tillverka. De voro förutidens skickligaste färgare. Av små skäldjur, som levde i vattnet, pressade de purpurfärg, som gjorde tyger och glaskärl vackert röda. Fenicierna hade stort anseende, ty ingenstades utom i Tyrus kunde man färga

på det sättet och de tillverkade främmande konungars purpurmantlar.

Fenicierna tycktes ha haft den rätta företagsandan. De utvecklade den första sjöhandeln. Med sina små fartyg seglade de över Medelhavet mot de okända norra kusterna med dess barbariska befolkning och grundade här och var små kolonier. De flesta av dessa gingo väl under så småningom, men av dem har levat kvar under århundraderna gång, det nuvarande Marseille. Det var ursprungligen en fenicisk koloni med ett namn, som inte blivit bevarat till eftervärlden, men erövrades senare av grekerna och fick namnet Massalia, vilket längre fram, när romarnas storhetstid kom, ändrades till Massala.

Även på den afrikanska nordkusten grundade fenicierna små väden, av vilka ett kommit att spela en stor roll i världshandeln, nämligen Kartago, de utifriska köpmännen och de stora härförarna Hamlikars och Han-nibals stad.

Fenicierna voro ett synnerligen praktiskt släkte. De upptunno affären, så att det gick lätt att räkna, de skaffade sig också ett användbart alfabet för skrivning, de använde mynt och voro troligen de första, som förordade sig på att föra ordnade räkenskaper.

Till en början hade man inte använt mynt eller pengar. Man bytte den ena varan mot den andra, ett visst antal får mot en häst, en viss mängd säd mot ett arvin, en viss mängd tyg mot en lekruka eller ett bronsvärd. Detta var ett klumpigt sätt att driva handel, Karavaner, som mödssamt tillryggelagt hundratals mil genom öknar eller vilda bergstrakter, för att byta bort kryddor och mattor för att få elfenben, glas eller linne, kommo kanske till ett folk, som visserligen ville ha deras kryddor och mattor, men inte själva hade elfenben, glas eller linne. Innan man började använda pengar måste man taga emot för sina varor vad man fick och sedan föra varorna till en annan plats, där man kunde byta dem till något som man själv önskade. Det var inte alltid så lätt, helst om man i utbytet mot sina egna varor fått tunga eller skrymmande varor. Om en man med skinn ville byta sig till mattor, — men träffade på en man, som ville sälja säd, gick handelsutbytet övrigt. För sina skinn fick han några säckar säd, som han fick på någon av de vilka sälja mattor och taga emot hans säckar mot betalning. Om han kunnat sälja sina skinn mot några guldstycken, skulle han lätt kunna stoppa dem i fickan och inte behövt släpa tunga säckar med sig.

I det gamla Rom gällde tio får för en oxe. Men det var bekvämligt att köpa och sälja med sådana beräkningssätt. Antag, att man ville köpa ett rustning, värd tjugo får. När man gick att köpa rustningen fick man alltid släpa hela fårskocken med sig. Det blev nödvändigt ju fler sorters varor bytena omfattade att enas om ett gemensamt bytmedel av olika värdestorlek, som var lätt att bära och som hade ett bestämt värde. Det borde alltid vara en sällsynt och dyrbar vara. Så började man använda metallerna, koppar, silver och guld som bytmedel — eller pengar. Innan dess hade många andra saker brukats som pengar: havsnusslor och pärlor — alla kända väl till indianernas wampum — järn, fjädrar av vissa fåglar, kokosnötter, etc. m. m.

Men om pengar skulle kunna användas i olika länder måste de ha samma värde överallt. Påsefjädrar kunde ha stort värde för folket på Söderhavarna, men i andra trakter av världen hade de ringa eller inget värde. De hade inte värde i ett land, där ingen använde dem. Men då sålmynta metallerna, såsom silver och guld, ha ett värde överallt. Med tiden kommo de också i allmänt bruk som pengar, och var man kom togos de emot, som betalningsmedel för det man ville köpa.

Pengar är alltså någonting, varmed andra varors värde kan mätas, som är lätt att bära med sig, som har samma värde överallt och bibehåller samma värde år från år utan större förändringar. Pengar kunde också delas. Om en oxe var lika mycket vär, men man bara ville ha fem får, var det inte lika bekvämt att dela oxen i två delar som att dela ett stycke guld eller silver mitt i två.

De sålmynta metallerna äro de enda ämnena, som uppfylla de krav man ställer på betalningsmedel. De användas också än i dag. Vi ha visserligen också papperspengar, men en sedel är dock endast en check, ett "lönfte att betala", som riksbanken avgivit. Om man till riksbanken får en sedel omedelbart sina sedlar inlösta i guld. Papperspengarna äro bekvämare att bära och handkas med än guld. Hundratusen kronor i guld är en ganska försvärlig börda. Hundratusen kronor i silver orkar man inte bära. Men hundratusen i sedlar stoppar man utan vidare i plånboken. Det är visserligen endast några papperslappar, men riksbanken inför dem vid anfordran med guld, och därför anse alla, som tro på riksbanken, att dessa sedlar äro lika mycket värda som guld.

De första som tillverkade metallmynt voro kineserna. De gjorde mynt av järn och koppar. Greker och romare använde också järn, men redan dessförinnan hade guldstycken och guldmynt varit i användning i Gyges land, Lydien, som var en stor handelsnation med hamnar vid Medelhavet. En av dess konungar, Kroesus, har ju blivit ryktbar för sina omätliga rikedomar. När man vill framhålla att en person är riktigt rik, säger man än i dag, att "han är en riktig Kroesus". För inte länge sedan grävdes ett antal präglade guldmynt upp i närheten av den gamla huvudstaden Sardis. De mynten äro några av de äldsta man känner till.

Innan man gjorde präglade mynt, hade man guld- och silverstycken, som vägdes och användes som pengar. På gamla egyptiska målningar kan man se högar av guld- och silverringar, som vägas på vägar. Till en början måste man naturligtvis varje gång mynta och köpte eller sålde väga guldstycket för att övertyga sig om dess vikt. Men det tog tid. Därför började man stämpla in på guldstycket dels guldets finhet, dels styckets vikt. Därigenom, kom man järför bekvämt att väga guldstycket varje gång man köpte eller sålde något. Men sållet missbrukades, ty somliga mindre nogräknade personer skuro bort en liten del av guldstycket utan att på något sätt angiva att dess vikt, följaktligen också dess värde, förminskats. Till slut började man därför prägla runda mynt med rektifierade kanter. Refrorna i kanten avse att hindra klafsiggiga individer från att skära bort något från myntet, vilket inte vore skävt, om gulderna voro jämna. Fyrkanter av guld med lämplig uppgift om finhet, grad och vikt användes i Kina för mycket länge sedan. Men det är oönskt att på något sätt angiva att de förmodade sig att göra dem svårare att efterpröva. Ingen utom landets styrelse får nu för tiden prägla mynt. Även om man tillverkar guldmynt med samma guldvärde som regeringens, dräfft ett brott, som dömes strängast. Ty om vem som helst tillåts att göra mynt, skulle världen snart översvämmas av alla möjliga sorters pengar, somliga goda, innehållande sitt rätta metallvärde, andra undermåliga. Ingen skulle kunna utana vidare avgöra, om ett mynt vore gott eller mindre värdigt, och en allmän öreda skulle uppstå.

Eftersom pengarna underlättade handelsutbytet, bildade de också i öka orsak till att sprida civilisationen bland jordens olika folk och stammar. Guld och silver har därför fått en annan och större betydelse för människorna än de de blott använts till prydnader. Än i dag står guldets grundvalen för många länders myntsystem och för handeln mellan jordens olika nationer. Därför är guldets av en så viktig betydelse för människligheten.

Shahen av Persien har nu anträtt sin sedan länge påtänkta resa till Khorasandistriktet, där för några veckor sedan oroligheter ägt rum. Enligt meddelande har ordningen numera återställt.

Under striderna vid oasen Ghouta uppger stridens framman, förluster till 40 död, däribland en översittare, samt 70 skadade. En flygmaskin anslås av 200 drusar, varvid de båda flygarna tillfångatogs och brändes levande.

Betala presumerationen i dag!

En enstörings sällsamma hobby.

Furst Fernandos "konstverk."

I den amerikanska pressen omtalades för en tid sedan att en ung nygift dam brådstörtat avbrutit smekmålade i Italien och återvänt till U. S. A. där hon förklarade sig hellre vilja skiljas från sin man, än återvända till den skräckinjagade plats, där paret haft sin bostad. De hade nämligen efter ett par veckors uppehåll på olika ställen i Italien fått höra att ett gammalt slott, som tillhört den furstliga familjen Palagonia var till utyrning och den unge äkta mannen, som gärna ville låta sin maka bo i ett slott, förhörde det. Vistelsen på slottet Palagonia blev emellertid allt annat än angenäm för paret, som fann den omgivande trädgården full av motbjudande stenubälen och groteska stuckarbeten, vilka i palatsets inre motsvarades av gobelänger och andra agremanjer i makaber utformning. När den äkta mannen för att ordna en del affärer måste resa bort och lämna fru ensam ett par dagar, steg hennes ångslan inför den spöklika omgivningen i sådan grad att hon som sagt, hals över huvud lämnade både mannen, slottet och Italien åt sitt öde.

Om denna historia är sann låter sig ej avgöra, och med kännedom om arten av ett visst slags amerikansk journalistik uppväcker berättelsen allvarliga tvivelsmål. Det kan hända att en journalist eller meddelare till tidningen, kommit att besöka slottet Palagonia, och funnit sig föranlåten att omge dessa sevärdheter med en romantisk gloriösa.

Vare därmed hur som helst; slottet finns i alla fall, och dess stenubälen äro nog så bisarra och sällsamma. Det är faktiskt onödigt att låta dem utgöra bakgrund för en sann eller uppdiktad äktenskapshistoria. De tala för sig själva, och på samma gång om sin upphovsman, som var en enstöring av högst besynnerligt slag.

Han levde i mitten av 1700-talet och hette furst Fernando Francesco Gravin av Palagonia. Slottet, som fadern låtit uppföra, låg och ligger vid byn Bogheria, ej långt från Palermo. Såväl slottet som parken voro mycket påkostade, men furst Fernando offrade ytterligare en miljon på dess utstyckning. En hel rad konstnärer anlätades och dessa fingo i uppdrag att pryda parken med konstverk, utförda efter furstens idéer.

Numera är slottet ganska förfallet, och en länga huvudvägen löpande balustrad är bortskaffad. Kvar är emellertid en i åtskilliga hägar och buktar löpande mur, som omger parken och denna mur krönes av ett åttio-tal statyer i naturlig storlek. Här vimlar det av barocka drakar, vilka svansar löpa upp i ett huvud, eller som klättra upp på varandra eller på andra djur. Några människliga figurer i antika, orientalska eller rokokodrakter äro av naturlig kroppsbyggnad, men därjämte finnas vanskäpta gestalter, såsom dvärgar och människor med fjätthuvuden, och och framförallt en mängd kuriosa, fantasiefigurer: en kvinna med hästkropp och kanon, i vilka en oformlig varelse, som rider på något slags djur, nyper en liggande kvinnlig figur med vingar och fiskstjart, och

han levde i mitten av 1700-talet och hette furst Fernando Francesco Gravin av Palagonia. Slottet, som fadern låtit uppföra, låg och ligger vid byn Bogheria, ej långt från Palermo. Såväl slottet som parken voro mycket påkostade, men furst Fernando offrade ytterligare en miljon på dess utstyckning. En hel rad konstnärer anlätades och dessa fingo i uppdrag att pryda parken med konstverk, utförda efter furstens idéer.

Numera är slottet ganska förfallet, och en länga huvudvägen löpande balustrad är bortskaffad. Kvar är emellertid en i åtskilliga hägar och buktar löpande mur, som omger parken och denna mur krönes av ett åttio-tal statyer i naturlig storlek. Här vimlar det av barocka drakar, vilka svansar löpa upp i ett huvud, eller som klättra upp på varandra eller på andra djur. Några människliga figurer i antika, orientalska eller rokokodrakter äro av naturlig kroppsbyggnad, men därjämte finnas vanskäpta gestalter, såsom dvärgar och människor med fjätthuvuden, och och framförallt en mängd kuriosa, fantasiefigurer: en kvinna med hästkropp och kanon, i vilka en oformlig varelse, som rider på något slags djur, nyper en liggande kvinnlig figur med vingar och fiskstjart, och

Till "människorna".

Hur länge skall ni tala tomma fraser och geva fula tankar vackra ord?
Hur länge frysa åt en dagkårs traser men icke beläat vid ett dukat bord?

Hur länge skall ni kräva allt det bästa som dock i varje människohjärta bor, hur länge smida mynt av eder nästa då hon på redlighet och sanning tror?

En hungrig hund kan narra er att ge gåva — men om en fattig sate stäl ett bröd så kan ni honom aldrig det förläta, han kallas tjuv och usling till sin död.

Ja, världen är en samling utav dårar, som lever av varandras blod och svett, som släcker törsten med sin nästas tårar men ändå säga, att de HANDLA RATT!

BIRGER WARDH.